N°. 4540. 1862.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon Droit.

Dit blad verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5.00; voor de buitensteden franko p. p. ƒ 6.00.
Brieven, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan »het Bureau van DE TIJD."

DINGSDAG 15 APRIL.

AMSTERDAM, 14 April.

Er is in de Fransche dagbladen, gedurende de laatste dagen, niet weinig beweging geweest over een mandement van den aartsbisschop van Toulouse, waarbij op 16 en 23 Mei aanstaande de viering van een jubilee in de kerken der aartsbisschoppelijke zetelstad werd voorgeschreven. Men kan zich geen denkbeeld vormen van de hartstogtelijke smaadredenen, waarmede die aartsbisschop van alle kanten werd bestormd. Hij werd beschuldigd openlijk den godsdiensthaat te prediken, het goed te keuren en toe te juichen dat Protestanten, alleen om der wille van hun geloof, te vuur en te zwaard werden verdelgd, en bloedige gruwelen uit de zestiende eeuw een plegtig herinneringsfeest waardig te achten. Als besluit van al dat rumoer kwam de *Moniteur* in naam der Fransche regering berigten, dat deze, van de bevoegdheid gebruik makende haar door het konkordaat en de staatswetten verleend, de openlijke viering van het jubilee verbood. Die kennisgeving ving met de voor den aartsbisschop honende opmerking aan dat het jubilee »niets anders was dan het gedenkfeest van eene smartelijke en bloedige gebeurtenis, uit den tijd der vroegere burgeroorlogen."

Wij hebben verbaasd gestaan bij de lezing van dit alles over de ontzaggelijke ligtgeloovigheid van het hedendaagsche publiek. Immers, van die ligtgeloovigheid moeten de meeste Fransche dagbladen wel diep overtuigd zijn geweest, toen zij in hun kolommen op stelligen toon mededeelden dat een aartsbisschop den moord openlijk als een verdienstelijk werk aanprees, en dien met den naam van »roemrijke gebeurtenis" (*fait glorieux*) bestempelde. Dat woord »roemrijke gebeurtenis", aan het man[illegible] kwam in al hun artikelen voor, en werd, onder een vloed van beschimpingen, den aartsbisschop voor de voeten geworpen. Maar geen dezer bladen deelde het mandement of zelfs de zinsnede mede, waarin de uitdrukking voorkwam, die hen zooveel aanstoot scheen te geven. Waarom, als de aartsbisschop zich in zulke hooge mate aan de menschelijkheid vergrepen had, hem gespaard? Waarom niet het verlicht publiek, dat op die bladen geabonneerd is, het schandelijke stuk voorgelegd, door hetwelk, naar het heette, al die verontwaardiging was opgewekt? Om de eenvoudige reden dat de bedoelde pers slechts van kwade trouw leeft, en leven kan. Had zij het mandement in zijn geheel gegeven, dan zou ook de domste harer lezers aanstonds ontwaard hebben dat al die ophitsing geen reden had. Wij behoeven niet te zeggen dat voor menigeen onzer Nederlandsche bladen de uitvallen tegen den aartsbisschop van Toulouse koren op den molen was, en dat zij daarvan geen enkelen regel van hun geabonneerden gespaard hebben, zonder evenwel het mandement er bij te voegen.

Wij voor ons hebben gewacht met van deze aangelegenheid, die vrij wat gerucht gemaakt heeft, te gewagen tot dat wij alle bescheiden er op betrekkelijk in handen hadden. De opgewonden artikelen der verschillende dagbladen, de tekst van het mandement en een nota, door den aartsbisschop aan het *Journal de Toulouse* gezonden, als zijdelingsch antwoord op de beschuldiging van den *Moniteur*, liggen voor ons. Wij weten dus wat de aartsbisschop gezegd heeft, wat zijn bedoelingen waren, en waarvan de dagbladen hem beschuldigden, en zijn dus nu in staat met kennis van zaken te oordeelen.

Zien wij eerst welke aantijgingen tegen den aartsbisschop zijn uitgebragt.

In de godsdienstoorlogen der zestiende eeuw had een bende Protestantsche partijgangers zich in de stad Toulouse geworpen, met het doel om, gelijk zij op andere plaatsen gedaan hadden, de Katholieke kerken uit te plunderen, ze in Protestantsche bedehuizen te herscheppen, en de stad in handen der Protestantsche partij te leveren. In die rampspoedige dagen van burgeroorlog droeg ieder de wapenen. De Katholieken kwamen op de been, leverden den Protestanten in de straten der stad slag, en behielden de overhand. De gedachtenis van dit feit wordt jaarlijks in Toulouse als een overwinning gevierd. Daarenboven heeft er op 16 en 18 Mei 1662 en 1762 een eeuwfeest in den vorm van een kerkelijk jubilee plaats gehad, dat de aartsbisschop ook dit jaar wenschte te vieren. Hierop had zijn mandement betrekking. Bij een breve van Pius IV uitgevaardigd den 26 November 1564 zijn, op verzoek der notabelen van Toulouse, geestelijke gunsten verleend aan degenen, welke op godsdienstige wijze aan de viering dezer plegtigheid zouden deel nemen.

Wanneer men bedenkt dat in het jaar 1562 de Katholieken en Protestanten in Frankrijk twee gewapende partijen vormden, die elkander geregeld beoorloogden, zal niemand het vreemd vinden, dat de overwinningen van de eene partij op de andere lang in het geheugen bleven, en sommige op de verjaardagen plegtig herdacht werden. De feiten op zich zelven zijn zeker treurig, maar ook een oorlog, waarin twee natiën, die broederlijk gezind konden zijn, elkander op de slagvelden trachten te vernielen, is een treurig feit, wat echter niet belet en ook niet behoeft te beletten, dat bijna elk volk algemeene feesten aanrigt ter herinnering van den een of anderen strijd, waarbij het overwinnaar bleef. Zoo gedenken wij bijvoorbeeld nog jaarlijks, met openlijke dankgebeden den veldslag van Waterloo, in de kerken van alle gezindheden.

Wij gelooven daarom niet dat iemand den aartsbisschop hard zal kunnen vallen, dat hij in zijn diocees een soortgelijken gedenkdag wil vieren, te minder dewijl dit daar sedert drie eeuwen onafgebroken de gewoonte is. Maar er komt een andere omstandigheid bij. De bladen, welke het eerst de aandacht op een mandement getrokken hebben, dat, zonder hun bemoeijingen, waarschijnlijk buiten het diocees van Toulouse nooit iemands opmerkzaamheid gaande gemaakt zou hebben, verhalen — naar zij zeggen op grond van geschiedkundige getuigenissen — dat in 1562 de bovendrijvende partij in Toulouse zich aan gruwelijke trouweloosheid ten opzigte der overwonnenen heeft schuldig gemaakt. Op het einde van den strijd sloten namenlijk de katholieken met de protestanten een kapitulatie, waarbij de laatsten lijfsgenade en vrije aftogt werd gewaarborgd. Toen de protestanten daarna de wapenen hadden nedergelegd, werden zij door hun tegenstanders, buiten de stad, allen nedergesabeld.

Wij zijn in de speciale geschiedenis van Languedoc niet genoeg ervaren om te weten of deze feiten inderdaad hebben plaats gehad. De bladen, die ze mededeelen, zijn zeer wel in staat, om de geschiedenis, als het hun te pas komt, eenig geweld aan te doen. Dit is zeker dat in de fransche godsdienstoorlogen der zestiende eeuw, door beide partijen, wier aanvoerders meestal in het geheel geen godsdienst hadden, en de godsdienstige leuzen gebruikten om staatkundige en zelfzuchtige belangen te bevorderen, vele gruwelen bedreven zijn, welke men niet zonder afschuw en walging kan vernemen. Aan den anderen kant is het even zeker dat een aantal schrijvers van dat tijdvak er geen gewetenszaak van maakten om de feiten te vergrooten, te verwringen, te verkleinen of te kleuren al naar het voor hun partij dienstig was. Soms ontzagen zij zich zelfs niet verzinsels uit te denken. Dat men in een of ander boek van Protestantsche herkomst uit die dagen het bloedbad van Toulouse uitvoerig beschreven vindt, is volstrekt nog geen bewijs dat dit heeft plaats gehad. Aangenomen echter dat de moord der Protestantsche partijgangers te Toulouse een onwederlegbaar bewezen historiesch feit is, dan behoeft den aartsbisschop van Toulouse daarom nog geen blaam te treffen.

Evenwel hebben een aantal dagbladen met de schandelijkste kwade trouw dien kerkvoogd verweten dat hij in zijn mandement de geloovigen opriep om plegtig de gruwelen te herdenken, waarvan zij de overwinnende partij in 1572 beschuldigden. Zij herhaalden dag op dag dat de bisschop »den roemrijken moord" [*les glorieux massacres*] een eeuwfeest der herinnering waardig keurde. Niet minder dan zeven bladen liggen voor ons waarin dit in ronde woorden gedrukt staat. Vijf daarvan plaatsen zelfs de uitdrukking *glorieux massacres* tusschen aanhalingsteekens, als waren die letterlijk uit het mandement overgenomen. Drie andere bladen spreken van »roemrijke gebeurtenis" (*fait glorieux*), en dit woord is werkelijk in het mandement te vinden, maar zij doen het, tegen beter weten aan, voorkomen als zag het op de bedoelde slagting. Wij zullen in een volgend nummer de zinsneden van het mandement mededeelen, waaruit de opzettelijke valschheid aanleiding heeft genomen om een aartsbisschop gevoelens toe te dichten, welke hem vreemd zijn, zonder dat zij het durfden wagen zijn eigen woorden onder de oogen van het publiek te brengen. Wij zullen tevens uit de officiële nota, die het *Journal de Toulouse* van de aartsbisschoppelijke sekretarie heeft ontvangen, aantoonen welke meeningen omtrent andersdenkenden worden aangekleefd door een prelaat, die de pers als een bloeddorstig dweeper voorstelt.

In het laatste Nommer van den *Spectator* handelt de heer Bakhuizen van den Brink over de konfessie van Balthazar Gerard, waarvan wij het volgende overnemen:

»De voor het rijk terug verkregen stukken zijn zes in getal: 1° de confessie door Balthazar Gerard eigenhandig geschreven en onderteekend, 2° de copy daarvan, in handen gesteld van den president Meetkerken, ten einde daarnaar op te maken het verbaal door de Staten-Generaal gelast, welke copy overeenkomstig het besluit der Staten van Holland, aan den magistraat van Delft is teruggegeven, 3° het verhoor van Balthazar Gerard buiten de pijnbank door hem eigenhandig onderteekend, 4°, 5°, 6° zijne verhooren naast en op de pijnbank, waarvan geene door hem onderteekend — zijne gefolterde hand weigerde hem toen waarschijnlijk hare dienst — maar waarvan 5 en 6 door den griffier de Zoete de zijn gewaarmerkt."

De heer Bakhuizen van den Brink had in 1854 ten stelligste en met klem het beweren bestreden, dat de destijds door Belgie aangekochte konfessie het echte, eigenhandige stuk zou zijn, waarom men des te grooter gewigt moet hechten aan de volgende uitspraak omtrent de nu verkregen stukken:

»Kunnen wij echter thans met zekerheid zeggen het oorspronkelijke te bezitten? Steller moet verklaren met wantrouwen aan het onderzoek te zijn gegaan, maar bij het onderzoek zelf, is al zijn wantrouwen overwonnen. Er is eene regelmatigheid van spelling, die geen kopyist kan volhouden; eene stelselmatigheid van kleine doorhalingen en verbeteringen, die alleen van den oorspronkelijken steller kunnen uitgaan; bij de onderteekening heeft de pen gespat of de inkt geweigerd op eene wijze buiten het bereik van den kopyist; bovendien is er eene afwijking in de naamteekening tusschen deze konfessie en het eerste verhoor voor de regters, die geen vervalscher voor zijne rekening zou nemen. Tevens echter moet men bij den moordenaar eene buitengewone geestkracht, een vast beraamd overleg — wij zouden bijna zeggen huldigen — indien men de uitwerking van geestdrijverij huldigen kon. Wij mogen bij den gewezen klerk van Mansfeldt, bij den nabootser van zijne handteekening, ongetwijfeld eenige vaardigheid en naauwkeurigheid in het schrijven onderstellen, maar hier is de regelmatigheid van het schrift, vooral wanneer men de vreeselijke oogenblikken herdenkt, waarin het geschreven werd, inderdaad verbazend. Het vooroverdachte is het beste geschreven; waar hij aan het verhaal van den pas gepleegden moord komt, overhaast zich zijne pen, even als zijne gedachte; zijn schrift wordt wilder, grooter, zenuwachtiger en keert eerst tot de gewone vastheid terug, wanneer hij van zijne beginselen getuigenis geeft en Gods zegen over zich, over den Koning en over den aanslag inroept.

»Bovendien de konfessie is hier niet afzonderlijk; zij is nevens de verhooren, welke in vorm, onderteekeningen, kortom in alles de stelligste kenmerken van authenticiteit dragen. Dat verband is niet willekeurig; alle die stukken zijn eenmaal aan denzelfden laa geregen geweest en naald en koord hebben ze ter zelfde hoogte doorboord. Gezamenlijk zijn al die stukken en tevens de zoo geheim gehouden kopy bewaard geworden als proces-stukken van de vreeselijkste misdaad, waarvan onze geschiedenis getuigen kon."

Naar men verneemt zal H. M. de Koningin den 23^n dezer de reis naar het buitenland aanvaarden. H. M. zal van Rotterdam met den eersten trein van het Rijnspoorweg station vertrekken en dien dag de reis tot Bingen voortzetten. Na in die stad nachtverblijf te hebben gehouden, zal H. M. de reis vervolgen, om tegen den avond te Parijs te arriveren.

Wij vernemen, dat Z. M. de Koning het voornemen heeft zich in het laatste gedeelte dezer maand naar Zwolle te begeven, ten einde de provintie Overijssel te bezoeken. (*D. v. 's Grav.*)

Het *Handelsblad*, de voorlezing besprekende verleden Woensdag door prof. Brouwers in *Felix* gehouden over Milton en Vondel, deelt naar aanleiding daarvan mede dat in 1854 in de *Literary and philosophical Society* te Liverpool door den Rev. A. Fischel, eene verhandeling is voorgedragen over „The life and writings of Joost van Vondel," waarin hij aan onzen grooten landgenoot alle regt laat wedervaren, zijne verdiensten in het helderste licht stelt, en waarin ook eene vergelijking wordt aangetroffen tusschen den *Lucifer* en het *Paradise Lost*, benevens eene welgeslaagde vertaling van een fragment uit het eerste bedrijf van Lucifer. Onder anderen zeide hij: „Never has poetic-genius displayed itself more forcibly and with greater sublimity, than it has in all his best productions. He was one of those superior spirits who give celebrity to their country and to their age; and if Camoëns singly has sufficed for the literary glory of Portugal, Vondel alone would have been sufficient to confer fame upon his country." (Nooit heeft de dichterlijke geest zich met meer kracht en grooter verheffing geopenbaard dan in al zijn [Vondels] beste voortbrengselen. Hij was een dier uitstekende geesten, welke hun land en hun eeuw beroemd maken, en even als Camoëns alleen, volstaan kan voor Portugals letterkundigen roem, zou Vondel alleen genoeg wezen om zijn vaderland vermaardheid te schenken).

Z. M. heeft goedgekeurd de benoeming van F. Groot Jacobsz., tot sekretaris der gem. Midwoud.

'S GRAVENHAGE, 11 April. Z. K. H. de prins van Oranje heeft gisteren deze rezidentie verlaten en zich naar Haarlem begeven, ten einde als inspekteur-generaal over het wapen der kavallerie eene inspektie over het aldaar liggend regement dragonders te houden.

HOORN, 12 April. Hoogste graanprijzen. Gerst ƒ6.50; Haver ƒ5; Graauwe Erwten ƒ20; Witte (groote) dito ƒ12. 2900 Kop Boter per Ned. ℔ ƒ1.25. 225 Kippen a ƒ0.45 tot ƒ1.20 per stuk; 18,000 Kipeijeren a ƒ2.25 per 100 stuks. 12,000 Eendeijeren a ƒ2.60 per 100 stuks.

LEIDEN, 11 en 12 April. Boter: 1ste kwal. ƒ1.30 a ƒ1.40; 2de kwal. ƒ1.22½ a ƒ1.32½ per Ned. ℔.

LEEUWARDEN, 11 April. Ter veemarkt van heden waren aangebragt 511 runderen, 217 varkens, 86 schapen en 4 werkpaarden. In alle soorten was de handel traag. Melke koeijen zijn gedaan a ƒ175, vare dito a ƒ155, kalfs dito a ƒ185, ossen a ƒ220, vette kalveren a ƒ42, vette varkens a ƒ85, dito schapen a ƒ29, werkpaarden a ƒ90.

De telegraaf meldde gisteren het volgende:

MADRID, 12 April. De ontruiming van Tetuan heeft een aanvang genomen.

Wanneer de Spaansche regering voldoening van Mexiko langs vreedzamen weg erlangt, zal zij zich niet mengen in de binnenlandsche zaken der republiek.

TURIJN, 12 April. Het officieele organ deelt eene cirkulaire mede van den minister van Binnenlandsche Zaken aan de prefekten. Daarin wordt in hoofzaak het volgende gezegd:

„Italië's staatkunde wordt beheerscht door de denkbeelden van nationale eenheid en van vrijheid. Zoolang het werk der unificatie voortduurt, kunnen er geen twee staatkundige programma's in Italië zijn. De mannen die elkander in het bestuur opvolgen, kunnen alleen over de appreciatie van de mate van vrijheid, waarvoor het land vatbaar is, verschijnen. Het nieuwe kabinet gelooft dat het land langen tijd alle vrijheden bij het statuut toegestaan, zal genieten. De regering zal eene verzoenende staatkunde volgen, wanneer zij de nuttige krachten in den staat zal hebben erkend. Zij zal met nadruk elke poging onderdrukken, die ten doel heeft inbreuk op het gezag te maken.

De afgevaardigde Ballanti is door de regering belast, om met den goeverneur van het Fransche *Crédit foncier* te onderhandelen over de oprigting van een *Crédit foncier argricole* in Italië.

Pater Passaglia is benoemd tot officier der orde van St Mauritius en Lazarus.

De Kamer der Afgevaardigden is geprorogeerd tot 31 Mei.

— 13 April. Volgens de dagbladen is het korps diplomatiek uitgenoodigd, den Koning naar Napels te vergezellen. Men gelooft dat alle diplomaten alhier aan die uitnoodiging zullen voldoen.

Garibaldi begeeft zich heden naar Brescia.

De telegraaf meldt heden het volgende:

PARIJS, 14 April. De *Moniteur* meldt dat de gezanten van den Keizer van Japan gisteren door den Keizer op de Tuileriën plegtig zijn ontvangen geworden. In hunne toespraak hebben die gezanten verklaard, dat het gesloten handelstraktaat hun veel genoegen verschaft, daar het de betrekkingen tusschen de twee landen zal uitbreiden. Zij gaven voorts hun verlangen te kennen, op een Fransch oorlogschip naar Japan teruggebragt te worden. Keizer Napoleon antwoordde het volgende: „Ik acht mij gelukkig de vertegenwoordigers van den Keizer van Japan voor mij te zien, en ik hoop dat het gesloten traktaat heilrijke uitkomsten moge opleveren. Ik twijfel niet of het verblijf in Frankrijk zal u een juist denkbeeld geven van de grootheid onzer natie. Het onthaal dat gij deelachtig zult worden, en de vrijheid welke gij zult genieten, zullen u overtuigen dat gastvrijheid een der eerste deugden van een beschaafd volk is. Gaarne zal ik een oorlogschip voor u beschikbaar stellen, om naar Japan terug te keeren. Met de aangenomen herinnering uwer reis naar Europa, zult gij, als gij u naar uw land terugbegeeft, de verzekering medenemen van mijn verlangen om met Japan de vriendschappelijke betrekkingen te onderhouden."

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 12 April. Naar men verneemt worden groote toebereidselen en vertrekken te Fontainebleau gereed gemaakt voor de ontvangst van hare majesteit de Koningin der Nederlanden. De Keizer heeft persoonlijk toezigt op een en ander uitgeoefend en de schilderijen aangewezen, die in zijn oog het meest geschikt waren om de appartementen der door hem verwacht wordende hooge bezoekster te verfraaijen.

— Het berigt in de *Patrie* betreffende de reis van den markies de Lavallette wordt tegengesproken, met de opmerking dat mogt deze ambassadeur eene reis naar Engeland doen, ze volstrekt met de politiek niets gemeens zou hebben.

— Volgens geruchten zouden in Servië en Montenegro tengevolge der verkrachting van het gebied door Omer-Pacha ernstige onlusten zijn uitgebroken. Tegen die verkrachting zou Rusland, door Frankrijk ondersteund, geprotesteerd hebben, terwijl Engeland en Oostenrijk Turkije in 't gelijk willen stellen. Of deze geruchten eenigen grond hebben weet men niet.

— Van de Soldthurnsch-Fransche grenzen wordt onder dagteekening van 6 dezer het volgende treurige geval medegedeeld: Een Zwitsersch ambtenaar betrapte twee Fransche stroopers op Zwitsersch gebied en vervolgde hen tot over de grenzen. Op Fransch gebied trof hij een 74 jarigen grijsaart, dien hij, in de meening dat hij op Zwitsersch gebied was en een strooper voor zich had, wilde arresteren. Daaruit ontstond eene woordenwisseling, gevolgd door feitelijkheden, welke daarmede eindigden, dat de ambtenaar zijn geweer op den grijsaart aanlegde en hem op de plek doodschoot. Men kan hierdoor eene nieuwe verwikkeling met Frankrijk te gemoet zien.

ENGELAND.

LONDEN, 11 April. De Italiaansche korrespondent van den *Times*, die, zoo als bekend is, zeer Piëmonteesch gezind is, zegt dat in den laatsten tijd een groote beweging onder de Fransche troepen in den Kerkelijken Staat plaats heeft, en het garnizoen te Civita Vecchia met 1500 man versterkt is; waaruit men het besluit trekt, dat Frankrijk niet aan het terugroepen zijner troepen denkt. Hij berigt tevens, dat niet minder dan 5000 reaktionnairen weder gereed staan, om in het Napolitaansche gebied te rukken. Er bevonden zich onder hen een aantal Ieren van de voormalige brigade van majoor O'Reilly.

— De *Times* meldt dat te Schoeburyness proeven zijn gedaan met een nieuw soort van geschut, waaruit gebleken is dat de *Merrimac* en de *Monitor*, waarover de geheele wereld verwonderd is, niets meer te beteekenen heeft. Met deze kanonnen schiet men door ijzeren platen van alle dikte, als waren zij van hout. In de laatste jaren, zegt dat blad, bestond tusschen het ministerie van oorlog en de admiraliteit een soort van wedstrijd. Het eerste hield zich onvermoeid bezig met het vervaardigen van kanonnen, waarmede men alles kon doorboren, de laatste met het bouwen van schepen, die niet te doorboren waren. Het overwigt op den tegenstander te bekomen, dat was het wat beiden beoogden, en daardoor waren van beide zijden eindelooze proeven gemaakt op verbindingen van ijzer met hout, ijzer met kautschuk, ijzer en hennep enz. Nauwelijks had de een of andere mogendheid een nieuw schip doen bouwen, of men had te Shoeburyness een dergelijk, dat onmiddellijk voor proefnemingen bij de artillerie werd gebruikt. Het blad beweert zelfs dat ook de *Monitor*, lang voor dat hij voltooid was, aan zoodanige proefneming heeft blootgestaan en doorboord werd. Voor eenigen tijd was een 20 voet lange en 10 voet hooge schietschijf opgerigt, geheel naar de konstruktie van den *Warrior*. Men schoot er op met 68, 100 en 200-ponders, de schijf kraakte, werd bijna gloeijend, doch men kon haar niet doorboren, en nu meende men iets te hebben gevonden dat alle geschut van welk kaliber ook, kon weerstaan. Het was echter slechts een korte triomf, want alras bespeurde men dat de gewone 68 ponders gevaarlijker waren voor dergelijke schepen dan het Amstrong-geschut omdat het eerste de snelheid van 1600 voet per sekonde het laatste slecht 1200 voet bedraagt, waardoor het eerste op korten afstand natuurlijk meer kracht heeft.

Na die krachtontwikeling nader te hebben toegelicht zegt genoemd blad: Hieruit volgt dat men het pantser der schepen nog veel sterker moet maken dan vroeger, dit is zeer natuurlijk; maar men moet wel in aanmerking nemen dat dit zijne grenzen heeft en men ten laatste schepen zou moeten bouwen die door hun eigen gewigt ten gronde gaan, en niet in staat zijn een storm te weerstaan. Binnen weinige maanden zal Armstrong een gegleufd kanon voor 300 ponders twee maanden later welligt een voor 600 ponders gereed hebben, en de Amerikanen beginnen reeds van 1000 ponders te spreken. Hoe zal het mogelijk zijn een schip te bouwen dat zulk geschut weerstand biedt? Er zullen dus andere uitvindingen gedaan moeten worden, want door ijzeren platen alleen is een schip niet meer onverwinbaar.

— Men verhaalt de volgende zonderlinge vergissing, welke zou hebben plaats gehad met een voorwerp, bestemd voor de Londensche tentoonstelling. Een kunstliefhebber had de beroemde schilderij van Eugène Delacroix, „De bisschop van Luik" ter verzending naar Londen bestemd. Het stuk werd, zorgvuldig ingepakt, aan het goederenkantoor van den spoorweg gebragt. In plaats echter van een adres, had de afzender alleen den naam van het schilderstuk op de kist geplaatst. De spoorwegbeambten die de woorden „de bisschop van Luik" voor een gewoon adres aanzagen, zonden het naar België, alwaar het kostbare stuk in handen kwam van den tegenwoordigen bisschop van Luik. De prelaat nam het in ontvangst, denkende dat het een geschenk was waarover hij later wel eenig berigt zou ontvangen. De misvatting is echter in tijds ontdekt, en de schilderij is op nieuw ingepakt en met een duidelijker adres naar Londen opgezonden.

— De wetgevende vergadering van de Ionische eilanden heeft de openingsrede van den lord-opperkommissaris met een adres beantwoord, waarin verklaard wordt, dat de vereeniging der eilanden met Griekenland het eenige middel is, waardoor hun toestand kan verbeterd worden. Op dit adres heeft de lord-opperkommissaris verklaard, dat de kwestie dier vereeniging niet voor diskussie vatbaar is, terwijl hij er bij voegde, dat Engeland met het protektoraat over de eilanden, tevens regten en pligten heeft overgenomen, die het zal handhaven.

— De officieele berigten uit Griekenland van de Engelsche en Fransche agenten moeten zeer ongunstig voor de Grieksche dynastie luiden, niet alleen ten aanzien van den opstand, maar ook betreffende de algemeene stemming in het land. De regering is voorts in geldelijke verlegenheid; zij heeft voor eenigen tijd twee millioen ter leen ontvangen van de bank, doch deze zijn reeds besteed, en de bank weigert thans nieuwe voorschotten te doen.

DUITSCHLAND.

WEENEN 11 April. Het Huis der afgevaardigden heeft zijn zittingen verdaagd tot 1^e Mei; dit is ook het geval met de kommissie belast met het onderzoek der financieele voordragten, met dit onderscheid echter dat zij haren arbeid reeds op 24 April denkt te hervatten.

— Berigten uit Hongarije spreken van een ontzettenden brand die te Battasek in het Tolnaer komitaat was uitgebarsten, en waardoor ten gevolge van een bijkomenden storm niet alleen 93 woningen in de asch gelegd waren, maar de brandende brokstukken ook naar een nabijgelegen dorp zijn overgewaaid, ten gevolge waarvan aldaar insgelijks 55 woningen in de asch gelegd zijn.

BERLIJN, 12 April. Ten gevolge van een volledige bekentenis van den ambtenaar Köhler, door wiens tusschenkomst de brief van den heer v. d. Heydt openbaar gemaakt is, zijn, naar men verneemt, nog twee andere ambtenaren van het ministerie van Oorlog in arrest genomen. Men zegt thans dat bij genoemd departement een klein getal gedrukte kopijen van genoemden brief vervaardigd zijn, bestemd voor de bevelvoerders, generaals en intendanten, en dat door Köhler van een dier brieven gebruik gemaakt is.

— In een korrespondentie wordt verzekerd dat gravin Ida Hahn-Hahn, de geheele opbrengst van haar gunstig bekend werk *Maria Regina*, ten bedrage van ongeveer ƒ9000, aan den Paus ten geschenke heeft gegeven.

— De *Köln. Ztg.* wil weten dat de kommissie van generaals, benoemd om te onderzoeken of het budget

van oorlog eenige vermindering zou kunnen ondergaan, daarop toestemmend heeft gerapporteerd.

— Naar men verneemt heeft de minister van Openbaar Onderwijs aan den senaat der hoogeschool te Berlijn op het protest, dat deze hem heeft doen toekomen op zijne bekende cirkulaire ter zake van de verkiezingen, geantwoord dat hij er volstrekt niet aan dacht de staatkundige vrijheid van de professoren te verkorten, maar dat zijne cirkulaire alleen ten doel had hen, even als allen anderen ambtenaren, elke deelneming te verbieden aan verkiezings-agitatien, welke ondernomen worden met een aan de regering vijandig doel.

— Volgens de *Volksztg.* heeft de landraad van Klosterhäseler de volgende publikatie op de openbare plaatsen doen aanplakken, waaruit men kan zien in welken zin de cirkulaire van den minister betreffende verkiezingen door de ambtenaren wordt opgevat. „De demokraten of mannen van de vooruitgangspartij *willen den Koning afzetten*, en alleen in Pruissen regeren, wanneer hij hun wil niet doet. Dat hebben zij in het jaar 1848 getoond, even als bij de verkiezingen in de herfst van het vorige jaar, en hetzelfde willen zij ook heden nog. Vandaar dat Z. M. de Koning hen openlijk voor zijn bitterste vijanden heeft verklaard, en van zijn volk verwacht dat het bij de aanstaande verkiezingen geen demokraten zal benoemen.

„De heerschappij van die mannen heeft zich overal door bloed en tweedragt gekenschetst. Dat zij hun doel alleen door middel van den gruwelijksten burgeroorlog, zoo als in Amerika, dus slechts door roof, moord en plundering kunnen bereiken, hierover bestaat geen twijfel, want goedschiks zal de Koning geen afstand doen van den troon. Hij die alzoo trouw en opregt is, Koning en vaderland bemint, God voor oogen houdt en aan het heil der zijnen denkt, kieze thans zoodanig dat hij het voor God en de menschen kan verantwoorden, dat wil zeggen mannen die den Koning eeren en den evenmensch liefhebben."

ITALIE.

ROME, 9 April. De Piëmontezen hebben weder op schandelijke wijze het pauselijke grondgebied geschonden. In de nabijheid van de Napolitaansche grensplaats Oricola hadden namelijk de boeren de bescherming van twee pauselijke veldwachters ingeroepen, tegen het veelvuldig stelen van schapen door Piëmonteesche soldaten. Terwijl nu beide veldwachters gedurende het middaguur de kudde bewaakten werden zij eensklaps door een sterke patrouille Piëmonteesche bersaglieri overvallen, die beide mannen gevangen nam, ofschoon zij duidelijk kenbaar waren aan hun pauselijke kokarde en een koperen band om den arm. De oudste, een man van 60 jaar, nam de vlugt, doch werd door een Piëmonteeschen kogel [illegible]; de jongste bragt men naar Oricola, alwaar men hem gevangen houdt.

— De heiligverklaring der Japansche martelaren is de 190e sedert de eerste (in 993), waarvan autenthieke bescheiden bestaan; de laatste heeft in 1839 onder Gregorius XVI plaats.

— De Paus heeft dezer dagen aan Fransche soldaten medaljes uitgedeeld. Deze krijgslieden waren, volgens de mededeeling van een ooggetuige, diep bewogen, kusten de voeten van Z. H. en dankten hem met hartelijke, maar eenvoudige woorden. Bij deze gelegenheid kwam de Koning van Napels in het Vatikaan, waar dit plaats vond. Pius IX riep hem glimlagchend toe: „Ha, Sire! wilt ge mij helpen?" En dit zeggende stelde hij hem een aantal medaljes ter hand, na ze gewijd te hebben. De Koning nam ze en deelde ze vriendelijk uit. Menig krijgsman weende bij den aanblik dezer twee offers der revolutie.

TURIJN, 12 April. De *Armonia* meldt dat aan het bureau van dat blad sedert 1 Januarij ll. voor den St-Pieterspenning zijn ontvangen 20,515 kroonen, 'tgeen gevoegd bij 684,154 franken bereids door dat blad aan den H. Stoel gezonden, een bedrag geeft van meer dan zeven honderd duizend franken, waaruit zou kunnen worden afgeleid dat Piëmont niet geheel en al aan de zijde is dergenen die er de politiek bestieren.

Hetzelfde blad berigt, dat pater Passaglia met baron Ricasoli de onderneming had beraamd, om van de Italiaansche geestelijkheid een adres tegen het wereldlijk gezag van den Paus te verkrijgen, en dat de geestelijken, die hiertoe overgingen, de onaangenaamheden zouden worden vergoed, welke zij deswege van de bisschoppen te verwachten hadden. Men beweert dat bereids 3000 handteekeningen verkregen waren. Vervolgens vraagt het blad wat er nu te gebeuren staat, daar Ratazzi weigert de overeenkomst tusschen Passaglia en Ricasoli goed te keuren, en of alsdan de onderteekenaren bereid zullen zijn van de hun beloofde vergoeding; of dat zij hun verbindtenis zullen herroepen, of dat zij pater Passaglia in regten zullen betrekken.

— Uit Napels wordt aan de *Eco de Bologna* geschreven dat de zuster van Borges een jonge vrouw van 32 jaar aan het hoofd eener talrijke bende staat, welke ruiters en artillerie bezit, en zij gezworen heeft den dood van haar broeder te wreken.

— Men zegt dat Trustany, Corone, Jarafa en Cortoni gereed zijn om een inval in het Napolitaansche te wagen. Er werden vele uniformen vervaardigd, waarbij Fransche en van bersaglieri.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 14 April.

ONDERTROUWD (10 April): J. van Dobbenburgh met J. M. W. Steyling. - W. Walland Bosch, wed. met A. Ernste, wed.

GETROUWD (10 April): J. J. Drughorn met F. C. Kessler. - G. Kehlenbrink met J. Sax. - A. A. Bienfait, wed. met J. S. van Limburg Brouwer.

BEVALLEN (9 April): Vrouwe C. Hooglandt, geb. Tindal, D. — (10 April): J. H. Ruth, geb. Heyman, Z. - H. Hesse, geb. Lissa, D.

OVERLEDEN (11 April): F. Zeegers, 51 j.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

			12 APRIL		4½ u.	gebl.
Amsterdam, Thesaurie	3½	pCt.	88 1/16	à	88¼	88¼
Nederl. Bank	4	„				
Nederl., Werkel. Schuld	2½	„	62 15/16		63	63
Dito Dito	3	„	75¼			
Dito Dito	4	„	98 1/16		98¾	
Oost-Indische Leening	4	„	97⅝			
Amortisatie-Syndikaat	3½	„	93			
Handelmaats. op rescontre		„				
Dito à kontant	4½	„				
Dito Leening 1858	4	„				
Aand. Holl. Spoorweg.						
Leening idem	4½	„				
Rijn idem	4½	„				
Dito 2de Leening	4½	„	100¼			
België, Cert. Adm. Belg. Bk.	2½	„				
Dito bij *Rothschild*	2½	„	54¼			
Frankrijk, Certifikaten	3	„				
Spanje, Obligatiën	2	„	43			
Dito	3	„				
Dito Binnenlandsch	3	„	48⅛		48 3/16	
Amortisable-Schuld			19¼		19 5/16	
Bewijzen Coupons			7⅞			
Portugal, Obligatiën	3	„	45 1/16			
Dito 1856/1859	3	„	44 7/16			
Dito Uitgestelde			41			
Rusland, Obl. bij *Hope* & Co.	5	„	101⅝			
Dito dito 1828/29	5	„	100⅞			
Certif. dito 1831/33	5	„	78 11/16		78⅝	
Dito dito 1840	4	„	73⅞			
Dito Orig. 2e, 3e en 4e Leen.	4	„	73⅞			
Dito dito 5e	4	„				
Dito 5de Serie	5	„	79¾		79¾	
Dito 1855, 6de Serie	5	„	91½		91 9/16	
Dito Adm. te Hamburg	5	„				
Dito te Londen	5	„				
Dito dito	4½	„				
Dito dito	3	„	59⅞			
Inschrijv. in Assign.	6	„				
Certifikaten van dito	6	„				
Spoorweg-Aktiën	5	„	195		195¾	195
Hypotheek	4½	„	77¾			
Polen, Aandeelen 1835 fl. 500		f	164¾			
Obligatiën	4	pCt.				
Pruissen, Obligatiën	4½	„				
Dito 1859	5	„				
Aandeelen 1854	3½	„				
Oostenrijk, Obl. bij *Goll* & Co.	5	„				
Dito dito	4	„				
Dito Metalliek	5	„	47¾		48	47¾
Dito dito	2½	„	24 13/16		24⅞	
Dito Rente Amst.	5	„	70		70¼	70
Dito Nationale 1854	5	„	58 7/16		58⅝	58⅝
Weener Bank-Aktiën		f	719		722	719
Dito Aand. fl 250, 1839		„	328		325	
Dito dito „ 250, 1854	4	pCt.	205			
Fr. Oost. Spw. Obl. bij *Hope*	3	„	128⅝			
Beijeren, Spoorw. Aandeelen.						
Napels, Cert. bij *Lam.* & *B.*	5	„				
Dito bij *Rothschild*	5	„				
Denemarken, Oblig. te Londen	3	„				
Braz. Geldl. 1824 van £ 100	5	„				
Dito 1839 „ £ 100	5	„				
Dito 1843 „ £ 100	5	„				
Dito 1852	4½	„				
Dito 1858	4½	„				
Dito 1860	4½	„				
Sardinië	5	„				
Peru, Geldleening 1854	4½	„				
Dito Fransche	4½	„				
Ecuador, Oblig. 1855	1	„	17 9/16		17⅝	17 5/16
Venezuela, Obligatiën	3	„				
Dito	1½	„				
Grenada, Obligatiën	3¾	„	15 13/16			
Dito Uitgestelde	1	„				
Mexiko, Obligatiën	3	„	31⅜		31⅝	31⅜
Nrd. Amer. Ph. *Hope* & Co Lr. A.		f				
Dito dito	B.	„				
Dito bij *Rothschild*	6	pCt.				
Illinois Spoorweg-Aandeelen.						
Dito Oblig. Constr. Bons.	7	„	83¼		8[illegible]½	83¼
Galvest. Spoorweg Oblig.	8	„				
Louisiana	5	„				
Griekenland, Obl. geldl. 1825	5	„	7⅝		7⅝	

[illegible] loten 1860 [illegible] 4½ pCt. Russen 1860 89⅝, 4 pCt Holl. Spoor —, Rijnshares 202, ⅛, 4 pCt. Russ. Spoor —, Poolsche Spoorweg-Oblig. 71¼, 2 pCt. Gren. 25½, ⅝, ½, Ge-[illegible], Galveston stellen —.

Algemeen was de markt in eene flaauwere stemming. Inzonderheid zijn Metaliek en Mexiko achteruitgegaan Spaansche Binnenl. toonden eenige verbetering aan.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie 3 pCt., Diskonto 3½ pCt.

VOORLOOPIG BERIGT DER BEURS van 14 April tot 2½ ure.

Nederl. Werkel. Schuld à 2½ pc. 63, Aand. Handel-Maatsch. 140¾, Spanje, Binnenl. 3 pc. —, Rusl., Obl. bij Hope en Co. 5 pc. 101⅝, Cert. 1855, 6de serie 5 pc. 91 11/16, Oostenrijk, Met. 5 pc. 47⅞, dito 2½ pc. 24 15/16, dito Rente Amst. 5 pc. 70⅜, dito Nationale 1854 5 pc. 58½.

Wisselkoers.

2/m. Parijs	f 55 9/16	2/m. Livorno	f 46
Zigt „	„ 55 15/16	2/m. Napels	„ 78
2/m. Bordeaux	„ 55⅝	3/m. Petersburg	„ 160
½/m. „	„ 55⅝	6/w. Weenen	„ 85½
3/m. Madrid	„ 239	„ Augsburg	„ 99¼
„ Cadix	„ 238	„ Frankfort	„ 99¼
„ Sevilië	„ 236	2/m. Hamburg	„ 34 15/16
„ Bilbao	„ 236	Zigt „	„ 35 3/16
„ Lissabon	„ 41¼	2/m. Londen	„ 11.75
„ Porto	„ 41⅜	Zigt „	„ 11.80
2/m. Genua	„ 46	Rotterdam	„ ⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

PARIJS, 12 April. 3 pc. Rente 70.10; 4½ pc. id. 98.10, Fr.-Oost. Spoorw. 536.—; Credit mobilier 822.—; 3 pc. Spanje 48⅞; 2 pc. id. 43; Russ. Spoorweg —; Romeinsche Leening —.

MADRID, 11 April. 3 pc. Spanje 49.90, 2 pc. id. 43.50.

LONDEN, 12 April. Consols 93⅞; 3 pc. Mexiko 32¾; 4½ pc. Peru —; 3 pc. id. —; 4½ pc. doll. bonds —, 3¾ pc. Grenada —; 2 pc. Nieuwe Grenada —; id. uitgestelde —, 3 pc. Venezuela —, 1 pc. id. —, 3 pc. Portugal —; 3 pc. Spanje 53½; 2 pc. id. —; Cert. Coup. 8⅛; Amortisable 19⅜; 4½ pc. Russen 93; 5 pc. id. 99; 4½ pc. id. 1860 —, 2½ pc. Holland —; 4 pc. id 99½. Illinois Shares —; id. C. B. 7 pc. Oblig. —; 5 pc. Sardinie —; Ecuador —, 5 pc. Grieken —.

WEENEN, 12 April. 5 pc. Metaliek 70.30; Dito Nationale 84.20; Bank-Aktiën 834; Noord-Baan-akt. —; Credit Anstalt 205, Oost.-Fr. Spoorweg 284; Nieuwe Lombard. 275.

BERLIJN, 12 April. 5 pc. Metaliek 52¼, Dito Nation. 63¼, Stiegl. 5de serie 84⅞, Dito 6de id. 97¼; 5 pc. Eng. Russen 99½, 3 pc. Nieuwe dito 60⅞; 4½ pc. Pruissen 101½.

HAMBURG, 12 April. 3 pc. Mexiko 31¾, 3 pc. Rusland 58, 3 pc. Spanje 45½, 2 pc. id. 41½, Vereinsb. 101¾, Noord-Duits. bank 95½.

FRANKFORT, 12 April. 5 pc. Metall. 50¾, Nation. 61⅝, 3 pc. Spanje 48¾, 2 pc. id. 43.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 14 April.

Tarwe in een doen: 126 ℔ b. Poolsche f 352.
Rogge onveranderd: 120 ℔ Pruissische f 225; 120 ℔ Odessa f 230; op levering iets hooger in Mei f 212, Junij f 210.

ROTTERDAM, 12 April. Tarwe: 128/129/2 ℔ Kleefsche per 2400 Ned. ℔ f 358. Rogge: 153/2 ℔ Amerikaansche f 255. Hennepzaad: Inlandsch f 280.

SCHIEDAM, 12 April. Gerst verkocht: 128/2 ℔ Libau f 188 kont. — Moutwijn f 15 50; Jenever f 21.—; Amst. Proef f 22.25; per Ned. vat zonder fust zonder de belasting. Spoeling f 0.80 per ketel.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 13 April. Stooker, Cathrine, Newcastle.
HELVOET, 13 April. Wills, Mathew en Ann, Sunderland.
BRIELLE, 13 April. Prins van Oranje, (st.), Duinkerken.

UITGEZEILD:

TEXEL, 12 April. Lion, (st.), Londen.
HELVOET, 13 April. Den Exter van den Brink, Japan Packet, Decima.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 14 April, in lading naar:

Keulen.	H. Telsen, Cölln No. 22.
Keulen.	H. Kessler, Catharina.
Wezel.	F. Beijer, Wilhelmina.
Frankfort.	G. Bouwmeester, Frankfort No 22.
Maintz.	C. Becker, Maintz No 1.
Mannheim.	F. Kroell, Stolzenfels.
Dusseldorp en Duisburg.	W. Kautz, Niederrhein No 3.
Urdingen.	L. Staubitz, Stad Neumarkt.
Coblenz.	A. Fendel, Tancred.
Heilbron.	C. Mussig, Louise.

AMSTERDAM, 14 April, vertrokken naar:

Keulen.	G. Lohman, Cölln No 2.
Urdingen.	W. Klarenaar, Die Gebrüder.

Rijnhoogte ARNHEM, 12 April 1 el 4 p. 9 duim.
KEULEN, 13 „ 7 vt. 1 „

VOOR DE MISSIE IN LAPLAND.

Bedrag der vorige opgaaf	f 8317.10½
Van N. N.	„ 2.50
Totaal	f 8319.[illegible]

Advertentiën.

(5683) ONDERTROUWD:

J. HETSEN, van *Purmerend*,
en
C. SANDBERG.

HOORN, 11 April 1862.

(5674) Heden overleed, in den gezegenden ouderdom van ruim 82 jaren, onze beminde Moeder, Mejufvrouw MARIA ANNA VOGELPOEL, sinds ongeveer 45 jaren Weduwe van den Heer WILLEBRORDUS SMITS, in leven Medicinae Doctor te Eindhoven.

LEENDE, 7 April 1862. J. N. SMITS, Pastoor.

(5632) Heden overleed, in den ouderdom van ruim zeven en zeventig jaren, Jonkheer JACOBUS JOSEPHUS, Baron VAN RIJCKEVORSEL.

UBBERGEN bij NIJMEGEN, den 10 April 1862.

(5686) Tegen Mei aanstaande wordt gevraagd: Eene knappe **Keukenmeid**, in een Burger Huishouden, zijnde Winkelhuis, R. C. Godsdienst en goede informatie. Loon *f* 60 à *f* 70. Adres *franco* onder Lett. G. C. met opgave waar in dienst zijnde, bij Gebroeders KRAAY, Buitenkant, U 83 te Amsterdam.

Wordt gevraagd een knap **Kruideniersbediende**, R. C. Godsdienst, 25 à 30 jaren, voorzien van goede en solide informatie, tegen salaris en inwoning. Adres *franco* onder Lett. G. C. met opgave waar in dienst zijnde of geweest, bij de Boekverkoopers Gebroeders KRAAY, Buitenkant, U 83 te Amsterdam. (5687)

NEDERLAND.

Naamlooze Vennootschap van Verzekering op het Leven.

Verzekering bij Overlijden en bij Overleving.

Dadelijk ingaande Lijfrenten.

Overlevingskassen, Spaarkassen ter bekoming van eene som Gelds tot uitzet en vestiging van Kinderen enz.

Militie-Kassen, ter bekoming van eene som gelds voor Jongelieden die ingelijfd worden of vrijwillig vóór de loting in dienst zijn getreden.

Inlichtingen te bekomen aan het kantoor te Amsterdam, op de Heerengracht bij de Nieuwe Spiegelstraat, X 456, en bij den Heer E. V. VAN TOMPUTTE, Agent te Rosendaal. (5497)

DE PILLEN EN ZALF VAN HOLLOWAY. *De vriend der ongelukkigen.* Reeds meer dan een vierde van eene eeuw zijn deze geneesmiddelen onder het publiek bekend en heeft men hunne groote verdiensten erkend. Voor alle ziekten zijn zij nuttig. Op zwakke gestellen werken zij als behoedmiddel tegen ziekten, en als de kwaal zich reeds gezet heeft kunnen de lijders verzekerd zijn, dat er geen middel bestaat, dat zoo spoedig en zoo schadeloos werkt als de medicamenten van Holloway. Zij houden het bloed zuiver, en bewaren de maag in eenen gezonden toestand. Zij verkoelen en zuiveren het geheele gestel. Deze geneesmiddelen behooren in het bezit van een ieder te zijn; zij verzekeren eene goede gezondheid en bewijzen bij elke ongesteldheid hunne deugdelijkheid. Bij ieder doosje pillen of potje zalf wordt eene volledige onderrigting gegeven, hoe men ze moet gebruiken.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt: *Doosjes Pillen* à *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3.00, *f* 6.75, *f* 13.50, *f* 20.50.
Potjes Zalf à *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3.00, *f* 7.05, *f* 13.85, *f* 22.95.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij de Heeren ADAMA, Apothekers, Utrechtschestraat, Y N° 251 en Nieuwendijk, L N°. 78, als Depôthouders te *Amsterdam*, bij J. J. GROOTENDORST, depôthouder te *Utrecht*, G. VERHAART, depôthouder te *Prinsland* en bij SCHAATMAN, hoofd-depôthouder te 's *Bosch*, alsmede te *Londen* Strand 244 *Holloway's-Etablishment.* (5400)

De gerenomeerde C. BECKER'S **BALANSEN, BASCULES en GEWIGT** worden uitsluitend vervaardigd en zijn te bekomen in de Fabriek van Wis- en Natuurkundige Instrumenten van

BECKER & BUDDINGH, ARNHEM,

en o. a. bij hunnen agent te Amsterdam, den heer J. C. STELLING, *Boommarkt*, F 24. (5602)

(5688) Bij den Boekhandelaar J. B. V. HUVER te Amsterdam, ligt ter perse:

EENE GEHEELE NIEUWE DAGELIJKSCHE OEFENING
VOOR DE
MEIMAAND,
IN TOEPASSING GEBRAGHT OP HET
LEVEN DER H. MAAGD MARIA.

Ter uitdeeling aan de geloovigen.

(5667) Bij den Boekhandelaar J. W. VAN LEEUWEN te Leiden is verschenen, en algemeen verzonden:

Prospectus en Proeve van bewerking eener Bijbelsche Geschiedenis des Ouden en Nieuwen Testaments, naar Dr. J. SCHUSTER'S Handboek bewerkt door J. C. H. MURÉ, R. K. P. en Professor aan het Seminarie Hageveld.

(*Met goedkeuring van Z. D. H. den Bisschop van Haarlem.*)

(5584) Door de Boekh. Wed. J. R. VAN ROSSUM te Utrecht, is uitgegeven en verzonden:

Album voor Katholieken,

ten voordeele der verschillende Conferentiën van den *H. Vincentius van Paulo.*

Onder Redactie van G. G. HONIG, R. K. Pr. en Kapellaan.

Inhoud der Afleveringen *Januarij tot April.*

Aan de lezers. — Het menschelijk leven. — Een martelaar voor de vrijheid der Kerk. — Verhaal van een Pastoor-Missionaris in Texas. — Iets over de Heiligen als toonbeelden van deugden. — Maria's verloving. — De biddende kinderen in Silezie. — De H. Olimpias. — Otto I gekozen en gekroond. — Maria Lichtmis. — Onze Lieve Vrouwe Boodschap. — De dood van Maria Stuart. — De H. Martelaar Ernestus. — De grootste dwaas (eene parabel). — Maria der Smarten of der VII Weeën.

Iedere maand verschijnt eene aflevering van 16 pagina's in kl. kwarto.

De prijs der jaargang is slechts *f* 1.75, waarvan 25 Cents uitgekeerd wordt, aan de Conferentie van den H. Vincentius, alwaar de inteekenaar woonachtig is.

R. K. Theologische Boekhandel
VAN
G. MOSMANS,
Groote Markt te 's Bosch.
(Dépôt van het Huis H. GOEMAERE te Brussel)

Onder de pers:

DECRETA AUTHENTICA

Sacræ Congregationis **Indulgentiis Sacrisque Reliquiis** præpositæ ab anno 1668 ad annum 1861 — ab Archipresbitero *Aloisio Prinzivalli* collecta. 1 volum in 8°.

De Biecht, door Mgr. DE SÉGUR.
De Paaschen, door Mgr. DE SÉGUR.

Deze twee laatste werkjes in Hollandsche uitgaven. (5672)

Bij den Boekhandelaar C. L. VAN LANGENHUYSEN is verkrijgbaar:

DE EERSTE H. COMMUNIE
IN
VOORBEELDEN.
Door ED. TERWECOREN, S. J.
(Vrij uit het Fransch.)
Prijs 25 Cts.

Bij getallen van 25 Exemplaren of meer à 20 Cents.

De groote dag nadert! of Brieven over de eerste Communie, door een Oud-Missionaris van Amerika. Naar het Fransch door J. G. LE SAGE TEN BROEK, *Oud-Notaris*. Vierde verbeterde druk *f* 0.50

Gebeden voor Kinderen bij de eerste nadering tot de Heilige Altaargeheimenis. Vijfde druk *f* 0.07½

De Heer is mijn deel! of Brieven over de volharding na de eerste H. Communie, door den schrijver van *den Grooten Dag nadert!* enz., door J. G. LE SAGE TEN BROEK, *Oud-Notaris*. Derde verbeterde druk *f* 0.50

Christelijke Zedeleer der Evangelische Waerheden, aen het christen volk in Zon-en Feestdaegsche Sermoonen, voorgedragen door den Eerw. Pater FRANS HUNOLT, Priester der Societeit Jesu en Prediker der hoofdkerk te Trier. In zes afdeelingen verdeeld. Nauwkeuriglijk vertaeld door COEKELBERGHS, OLIVIERS en DE BECKER, *Priester van 't Aertsbisdom van Mechelen.* 24 deelen in 8°. Per deel *f* 1.25. Het geheele werk kompleet *f* 30.00

☞ 12 deelen zien bereids het licht en zullen telken 2 of 3 maanden door een deel worden gevolgd.

Bij bovengenoemden is gedrukt en bij zijne gewone Correspondenten verkrijgbaar:

MARIA REGINA.

Een verhaal uit onze dagen.

Naar het Hoogduitsch van IDA Gravin HAHN-HAHN.
Twee Deelen, Prijs *f* 5.

EENE BRUIDSREIS.

Historische Roman uit de Zestiende Eeuw,
door
CONRAD VON BOLANDEN.

Naar den tweeden druk uit het Hoogduitsch vertaald.
Twee Deelen. Prijs *f* 3.60.

CLEMENS MARIA HOFFBAUER
(DE EERSTE DUITSCHE REDEMPTORIST)
EN ZIJN TIJD.
Bijdrage tot de Kerkelijke Geschiedenis
VAN
1780—1820,
door
SEBASTIAN BRUNNER.
Uit het Hoogduitsch.
Met Portret.
Prijs 95 Cents.

LEVEN
VAN DEN
H. ALOYSIUS VAN GONZAGA,
Beschermheilige der Katholieke Jeugd.
Naar de Italiaansche uitgave van CEPARI,
BEWERKT door
S. VAN DEN ANKER, Pr.
Met Kerkelijke Goedkeuring.
Prijs 75 Cents.
Gebonden in linnen band met verguldsneê *f* 1.20.

Boekhandel van Wed. J. R. VAN ROSSUM te Utrecht.

Heden is uitgegeven en verzonden:

LEVENS DER HEILIGEN,
OP ELKEN DAG VAN HET JAAR
DOOR
A. WERFER en F. X. STECK.

Uit het Hoogduitsch vertaald door A. J. VAN BEMMEL, Pastoor te IJsselstein.
1e en 2e *Aflevering.* *Kerkelijk goedgekeurd.*

Dit belangrijke werk, waarvan in Duitschland **Dertig Duizend** Exemplaren verspreid zijn en hetwelk door vele Aartsbisschoppen en Bisschoppen is aanbevolen, wordt uitgegeven in **Twintig Afleveringen,** ieder van 48 pagina's in kwarto. De Prijs van iedere Aflevering is slechts **45 Cents.**
De inteekening is bij alle Boekhandelaren opengesteld. (5489)

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.